

Bielsk Podlaski, 15 maja 2017 r.

Komisje Rady Miasta
Bielsk Podlaski

Stosownie do postanowień uchwały nr XI/46/07 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 25 czerwca 2007 r. w sprawie przyjęcia procedury nadawania nazw ulicom oraz wznoszenia pomników za terenie miasta Bielsk Podlaski (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 154, poz. 1454) uprzejmie proszę o zaopiniowanie zmiany nazw ulic w mieście Bielsk Podlaski w związku z ustawą dekomunizacyjną.

Ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 744) zobowiązała organy gmin do zmiany nazw budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów upamiętniających osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób. Zmiana nazwy ma być dokonana w terminie 12 miesięcy, tj. do dnia 2 września 2017 r. W przypadku niewykonania tego obowiązku wojewoda wyda zarządzenie zastępcze, w którym nada nową nazwę, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wymieniony 12-miesięczny termin.

Zmiana nazwy ulicy dokonana na podstawie powołanej ustawy nie będzie miała wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową. Wszystkie dokumenty pomimo zmiany nazwy będą ważne do czasu utraty ważności przez te dokumenty. Pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat.

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Białymstoku w piśmie z dnia 9 marca 2017 r. uznał za propagujące komunizm i wymagające zmiany następujące nazwy ulic: *Władysława Gomułki, Gwardii Ludowej, Jana Krasickiego, Hanki Sawickiej, Wandy Wasilewskiej, 30 Lipca*. Ponadto IPN uznał, że w oparciu o zapisy tej ustawy należy również zmienić nazwę ulicy *Władysława Wysockiego* lub zmienić bądź uchwalić nowe uzasadnienie o jej nadaniu.

Nazwy ulic *Gwardii Ludowej, Jana Krasickiego, Hanki Sawickiej, Wandy Wasilewskiej, 30 Lipca, Władysława Wysockiego* zostały nadane przed rokiem 1985 i obowiązują na mocy uchwały Nr IX/59/85 z dnia 1 sierpnia 1985 r. w sprawie ustalenia aktualnych nazw ulic w Bielsku Podlaskim (Dz. Urz. Woj. Biał. Nr 11, poz. 173), którą stwierdzono utratę mocy wszelkich dotychczasowych aktów nadania nazw ulicom, placom i osiedlom w Bielsku Podlaskim. Natomiast nazwa ulicy *Władysława Gomułki* została nadana uchwałą Miejskiej Rady Narodowej Nr XXVII/139/87 z dnia 9 grudnia 1987 r. (Dz. Urz. Woj. Biał Nr 2, poz. 20). Przebieg ww. ulic przedstawiono na załączonych kopiach map z

zaznaczeniem budynków aktualnie zamieszkałych. Informacje o liczbie mieszkańców posiadających adresy od przedmiotowych ulic zawarto w załączniku nr 1.

W przypadku ulicy *Wandy Wasilewskiej* nazwa ta zgodnie z określeniem zawartym w załączniku do uchwały Nr IX/59/85 z dn. 1.08.1985 r. obowiązuje na odcinku zaznaczonym kolorem żółtym na załączonej mapie (załącznik nr 4). Oznaczenie numerami porządkowymi od ulicy *Wandy Wasilewskiej* posiadają także nieruchomości przyległe na dalszych odcinkach drogi prowadzącej do ulicy *Juliana Tuwima*. Z uwagi na brak ciągłości, w celu uporządkowania numeracji i ułatwienia orientacji, uzasadnione jest nadanie dwóch odrębnych nazw odcinkom zaznaczonym na mapie kolorem żółtym i zielonym oraz nadanie nazwy *Juliana Tuwima* odcinkowi stanowiącemu jej przedłużenie (zaznaczony kolorem brązowym). W opisanej sytuacji wraz ze zmianą nazwy nastąpi także zmiana oznaczenia numerami porządkowymi niektórych nieruchomości.

O konieczności zmiany nazw w związku z ustawą dekomunizacyjną zostali poinformowani obecni mieszkańcy ww. ulic (z wyłączeniem ulicy *Władysława Wysockiego*), którzy jednocześnie zostali zaproszeni do przedstawienia własnych propozycji nazw. Zostało zgłoszonych 11 propozycji nazw dotyczących ulic: *Gwardii Ludowej*, *Hanki Sawickiej*, *Władysława Gomułki* i *30 Lipca*. Niektóre propozycje się powtórzyły. Natomiast w odniesieniu do ulic *Jana Krasickiego* i *Wandy Wasilewskiej* propozycji nazwy ze strony mieszkańców nie było. Zgłoszone propozycje nazw ulic zestawiono w załączonej tabeli.

Propozycję nazwania ulicy obecnie noszącej nazwę *Władysława Gomułki* zgłosiła pismem z dnia 5 maja 2017 r. Fundacja Ochrony Dziedzictwa Ziemi Bielskiej w Bielsku Podlaskim proponując za patrona tej ulicy Antoniego Wojtkowskiego – przedwojennego burmistrza miasta Bielsk Podlaski. W uzasadnieniu wniosku Fundacja stwierdza, że w pobliżu ulicy znajdują się ulice noszące imiona dwóch jego następców: burmistrza *Władysława Żarniewicza* oraz burmistrza *Alfonsa Erdmana*. Antoni Wojtkowski był burmistrzem Bielska Podlaskiego co najmniej od 1922 do 1923 roku. Jego działalność przypadła na bardzo trudny dla miasta okres po 1 wojnie światowej. We wniosku został przedstawiony życiorys proponowanego patrona.

Kierując się założeniem, że nowe nazwy powinny być możliwie neutralne i w miarę możliwości zbieżne z charakterem nazw już istniejących w sąsiedztwie, po analizie złożonych dotychczas propozycji proponuję następujące nazwy:

- ***Zaciszna*** w miejsce obecnej *Gwardii Ludowej* – nazwa zaproponowana przez mieszkańców tej ulicy,
- ***Błękitna*** w miejsce *Hanki Sawickiej* – nazwa zaproponowana przez mieszkańców tej ulicy,
- ***Ignacego Krasickiego*** w miejsce *Jana Krasickiego* – nazwa koresponduje z występującymi w sąsiedztwie nazwami upamiętniającymi pisarzy, poetów. *Ignacy Krasicki (1735-1801) biskup, poeta, prozaik i publicysta. Jeden z głównych przedstawicieli polskiego oświecenia. Tworzył głównie bajki, satyry i poematy heroikomiczne.*
- ***Melchiora Wańkowicza*** – odcinkowi ulicy *Wandy Wasilewskiej* biegnącemu od ul. *Hanki Sawickiej* - nazwa koresponduje z występującymi w sąsiedztwie nazwami

- upamiętniającymi pisarzy, poetów. *Melchior Wańkowicz (1892-1974) – polski pisarz, dziennikarz, reportażysta i publicysta. Najbardziej znane dzieła: Na tropach Smętka, Bitwa o Monte Cassino, Ziele na kraterze.*
- **Wisławy Szymborskiej** – odcinkowi Wandy Wasilewskiej biegnącemu od ul. Marii Konopnickiej - nazwa koresponduje z występującymi w sąsiedztwie nazwami upamiętniającymi pisarzy, poetów. *Wisława Szymborska (1923-2012) polska poetka, eseistka, laureatka literackiej Nagrody Nobla.*
 - **Juliana Tuwima** - odcinkowi stanowiącemu przedłużenie ulicy Juliana Tuwima
 - **Antoniego Wojtkowskiego** w miejsce Władysława Gomułki – nazwa zaproponowana przez Fundację Ochrony Dziedzictwa Ziemi Bielskiej. Nazwa nawiązuje do występujących w pobliżu nazw upamiętniających poprzednich burmistrzów Bielska Podlaskiego. *Antoni Wojtkowski (1859-1956) burmistrz miasta Bielsk Podlaski w latach 1922-1923. W 1906 roku brał udział jako członek komitetu inicjatywnego w utworzeniu w Bielsku biblioteki publicznej z czytelnią, angażował się w tworzenie bielskiego Stowarzyszenia Spożyców, w latach 1908-1910 wchodził w skład urzędu do spraw podatku mieszkaniowego w Bielsku, zaś w latach 1910-1915 był prywatnym adwokatem.*
 - **Podleśna** w miejsce 30 Lipca – nazwa zaproponowana przez mieszkańców tej ulicy.

Odnosnie nazwy ulicy *Władysława Wysockiego* proponuję pozostawienie nazwy z uchwaleniem nowego uzasadnienia zaproponowanego przez Instytut Pamięci Narodowej, co pozwoli na uniknięcie wielu problemów i uciążliwości związanych ze zmianą nazwy ulicy.

Proszę o wyrażenie opinii w sprawie przedstawionych propozycji zmiany nazw ulic podlegających dekomunizacji.

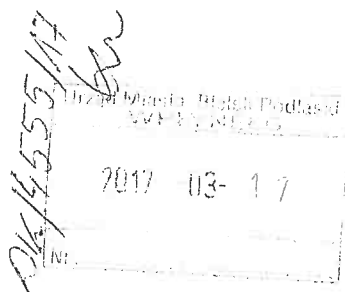
BURMISTRZ MIASTA

Jarosław Borowski

W załączeniu:

- Pismo IPN z dnia 9.03.2017 r.
- Kopie map z zaznaczonym przebiegiem ulic
- Informacja o liczbie zamieszkałych osób
- Zestawienie propozycji nazw zgłoszonych przez mieszkańców
- Pismo Fundacji Ochrony Dziedzictwa Ziemi Bielskiej z dn. 5.05.2017r. w sprawie propozycji nazwy ulicy

Dyrektor Oddziału
Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
w Białymstoku

GP
16.3.17
[Signature]

Szanowny Pan
Jarosław Borowski
Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski
ul. Kopernika 1
17-100 Bielsk Podlaski

[Signature]
17-03-17
[Signature]

Pismo z dnia:
2 września 2016 r.

Znak:
~~GGR-6625-4-2016~~
Gp. 6625. 15.2016

Nasz znak:
BUW Bi-6051-20(2)/16

Data:
Białystok, 9 marca 2017 r.

[Handwritten signature: Jarosław Borowski]

W związku z prośbą Pana Burmistrza o opinię Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku w sprawie ulic w Bielsku Podlaskim, których nazwy powinny ulec zmianie w związku z *Ustawą z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej*, informujemy, że patronaty następujących ulic wymienionych w wykazie dołączonym do pisma Pana Burmistrza z dnia 2 września 2016 r., uznać należy za propagujące komunizm i w konsekwencji zmienić:

ul. Władysława Gomułki
ul. Gwardii Ludowej
ul. Hanki Sawickiej

ul. 30 Lipca
ul. Jana Krasickiego
ul. Wandy Wasilewskiej

W oparciu o wyżej wymienione zapisy *Ustawy* należy również zmienić nazwę lub zmienić/uchwalić nowe uzasadnienie o jej nadaniu w przypadku:

ul. por. Władysława Wysockiego

Władysław Wysocki jest patronem o tyle kontrowersyjnym, o ile nosi tytuł Bohatera Związku Sowieckiego i jego postać była już od 1943 r. eksploatowana przez komunistyczną propagandę. Jego życiorys nie budzi jednak żadnych zastrzeżeń, a podkreślić należy iż ów problematyczny tytuł został mu nadany pośmiertnie. Rzecz oczywista, że na fakt, iż stał się

ikoną komunistycznej propagandy i jednym z filarów mitu bitwy pod Lenino, również nie miał on najmniejszego wpływu.

W związku z powyższym można rozważyć pozostawienie nazwy ulicy bez zmian. Aby jednak było to możliwe, tzn. pozostawało w zgodzie z zapisami *Ustawy*, niezbędna jest zmiana treści uchwały nadającej patronat lub uzasadnienia do niej (w przypadku braku jakiejkolwiek formy uzasadnienia należy takowe uchwalić). W nowym uzasadnieniu należy przedstawić postać patron, jego losy na tle losów Polaków deportowanych w głąb ZSRS oraz żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych w ZSRS, których jedyną „winą” było to, że z różnych przyczyn „spóźnili się do Andersa”, a chcieli nie tylko wrócić do Polski, ale także walczyć o nią (pamiętajmy, że motywacje te w zdecydowanej większości przypadków nie miały żadnego wymiaru politycznego).

Należy przypomnieć, że wprowadzenie 1. Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki do walki pod Lenino miało dla Sowietów i polskich komunistów od początku sens jedynie propagandowy – nie liczone się zupełnie z faktem, że żołnierze wciąż byli wycieńczeni niewolniczą pracą, pobytem w łagrach i nie ukończyli podstawowego przeszkolenia wojskowego – podejście komunistów należy interpretować jako całkowite nieliczenie się ze zdrowiem i życiem żołnierzy. Straty ludzkie poniesione przez 1. Dywizję w wyniku walk pod Lenino były ogromne i nieproporcjonalne do znikomych sukcesów w postaci częściowego przełamania jednej z niemieckich linii obronnych – za stan ten moralną odpowiedzialność ponoszą właśnie owe czynniki decyzyjne.

Faktycznie więc postać por. Władysława Wysockiego (abstrahując od bezpośredniej przyczyny śmierci jaką był udział w walce z Niemcami) postrzegać można jako podwójną ofiarę sowieckiej i komunistycznej polityki, która najpierw przyczyniła się do jego śmierci, a następnie cynicznie wykorzystała do własnych celów propagandowych. Jego los jest barwną i tragiczną ilustracją losów Polaków, którzy znaleźli się w ZSRS w okresie II wojny światowej.

2

[Signature]
Urząd Województwa
Instytut Pamięci Narodowej
ul. Warszłatowa 1A, 15-637 Białystok
Dział Historii Wojny - Kazberuk

Informacja o patronach:

Władysław Gomułka

ps. „Wiesław”, urodził się 6 lutego 1905 r. w Białobrzegach Franciszkańskich (obecnie część Krosna) w rodzinie robotniczej. Od 1922 r. pracował jako ślusarz w przemyśle naftowym, równocześnie był działaczem Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Chemicznego. Krótco należał do Niezależnej Partii Chłopskiej, po czym w 1926 r. wstąpił do Komunistycznej Partii Zachodniej Ukrainy i niedługo potem do Komunistycznej Partii Polski, równolegle podejmując działalność w Polskiej Partii Socjalistycznej-Lewicy (przobudówce KPP). W latach 1928–1931 był członkiem władz krajowych PPS-Lewicy i Lewicy Związkowej. W latach 1933–1934 odbywał karę więzienia za działalność komunistyczną. Po wyjściu na wolność zbiegł do ZSRS. W Moskwie przeszedł przeszkolenie w Międzynarodowej Szkole Leninowskiej, po czym w 1935 r. powrócił do Polski. Wznowił nielegalną działalność w ramach KPP, pełniąc funkcję sekretarza okręgowego na Śląsku. W 1936 r. został aresztowany i ponownie skazany na więzienie, gdzie przebywał do września 1939 r. kiedy to został zwolniony. Po agresji niemieckiej i następnie sowieckiej na Polskę przebywał w Białymstoku. W 1940 r. wyjechał do Lwowa, gdzie w 1941 r. wstąpił do Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (b). Po ataku Niemiec na ZSRS dotarł na Podkarpacie. Na początku 1942 r. wstąpił do Polskiej Partii Robotniczej. W sierpniu 1942 r. wyjechał do Warszawy, gdzie objął funkcję sekretarza Komitetu Warszawskiego i miesiąc później także członka Tymczasowego Komitetu Centralnego PPR. Od stycznia 1943 r. należał do tzw. trójki kierowniczej PPR. Był odpowiedzialny za pracę Centralnej Redakcji PPR, a więc także za działalność propagandową – był współautorem m.in. obu deklaracji programowych PPR. Od listopada 1943 r. do grudnia 1945 r. pełnił funkcję sekretarza KC, a następnie sekretarza generalnego KC PPR. Od sierpnia 1944 r. był członkiem Biura Politycznego KC PPR. W grudniu 1944 r. powierzono mu funkcje pierwszego wicepremiera, a w listopadzie następnego roku także ministra Ziem Odzyskanych w Rządzie Tymczasowym Rzeczypospolitej Polskiej. Stanowiska te piastował także w Tymczasowym Rządzie Jedności Narodowej oraz w pierwszym rządzie Józefa Cyrankiewicza (w latach 1944–1952 również poseł KRN i na Sejm Ustawodawczy). Sprawując wymienione wyżej funkcje partyjne i rządowe był aktywnie zaangażowany we wprowadzanie i umacnianie komunizmu w Polsce, m.in. popierając dążenia

do eliminacji wszelkiej opozycji i tym samym uzyskania monopolu władzy. Był zwolennikiem umiarkowanej niezależności PPR i komunistycznego państwa polskiego od Moskwy i Stalina. Na tym tle popadł w konflikt ze zwolennikami zdecydowanej sowietyzacji (m.in. Bolesław Bierut) i po okrzepnięciu komunizmu w Polsce, pod koniec 1948 r., został przez nich oskarżony o „odchylenia prawicowo-nacjonalistyczne” i usunięty ze stanowiska sekretarza generalnego i członka BP KC PPR. W 1949 r. wysunięto przeciw niemu kolejne oskarżenia, w związku z czym stracił tekę pierwszego wicepremiera, a następnie został usunięty z KC PZPR. W latach 1949–1951 pracował kolejno jako wiceprezes NIK i dyrektor Oddziału ZUS w Warszawie. W sierpniu 1951 r. został aresztowany, a następnie usunięty z PZPR. W grudniu 1954 r. został uwolniony, a w 1956 r. zrehabilitowany. W październiku 1956 r. został I sekretarzem KC PZPR i członkiem BP KC PZPR (od 1957 r. poseł na Sejm PRL oraz członek Rady Państwa PRL; od 1958 r. członek prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu) – w tym czasie zyskał znaczne poparcie społeczne, gdyż widziano w nim szansę na przynajmniej częściowe uniezależnienie Polski od ZSRS. Po okresie odwilży i umiarkowanych zmian firmowana przez niego polityka państwowa zaczęła się jednak usztywniać – na powrót zaczęto zwalczać ruchy reformistyczne tak w łonie partii, jak i w społeczeństwie, choć nie z taką brutalnością. Poności on osobistą odpowiedzialność m.in. za działania represyjne wobec studentów, antysemicką ofensywę propagandową i idące za nią posunięcia władz oraz zaostrzenie cenzury, które towarzyszyło zajściom marcowym w 1968 r. Był również odpowiedzialny za udział Wojska Polskiego w interwencji w Czechosłowacji w sierpniu 1968 r. w celu zdławienia „praskiej wiosny” oraz za użycie broni przeciwko protestującym robotnikom w grudniu 1970 r. (zginęło 45 osób a ponad tysiąc zostało rannych). 20 grudnia 1970 r. został zmuszony do ustąpienia ze stanowiska I sekretarza i członka BP KC PZPR. W następnym roku usunięto go z Rady Państwa PRL oraz z funkcji członka prezydium OK FJN i przeniesiono na emeryturę. Funkcje posła na Sejm PRL pełnił jeszcze do 1972 r. Zmarł 1 września 1982 r. w Warszawie.

Gwardia Ludowa

została powołana do życia w 1942 r. jako zbrojne ramię Polskiej Partii Robotniczej, utworzonej na polecenie Józefa Stalina przez specjalnie przerzuconą drogą lotniczą z Moskwy grupę dywersyjną, kierowaną przez Marcelego Nowotkę. Na dowódcę GL został wyznaczony

4/14

w ramach tej grupy Bolesław Mołojec. Najważniejsze decyzje dotyczące powstania Polskiej Partii Robotniczej oraz GL podejmował Stalin osobiście. W 1944 r. GL została przemianowana na Armię Ludową – była jej trzonem i podstawową częścią składową.

W okresie swojej działalności GL-AL w pełni podlegała ośrodkom dowódczym w ZSRS, podejmując działania zbrojne wynikające z realizacji priorytetów polityki Stalina. Kierownictwo ZSRS wydawało rozkazy, podejmowało decyzje strukturalne, organizacyjne i personalne dotyczące PPR oraz GL, dostarczało instrukcji i wytycznych działania, zapewniało zaopatrzenie i środki finansowe na działalność. Mimo taktycznego odwoływania się do narodowych haseł propagandowych ani GL, ani AL nigdy nie były częścią sił zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego.

W odróżnieniu od organizacji polskiego podziemia niepodległościowego (zarówno lewicowych, jak i prawicowych, związanych z ruchem socjalistycznym, ludowym i narodowym) GL PPR była formacją reprezentującą sowiecką rację stanu. Stała na gruncie przynależności ziem zajętych przez ZSRS po 17 września 1939 r. (łącznie z Białostoczczyzną) do państwa sowieckiego, a jej stosunek do niepodległości Polski oraz legalnych organów państwa polskiego – Prezydenta, Rządu RP oraz Polskiego Państwa Podziemnego – zawsze był odzwierciedleniem polityki Stalina wobec Polski.

Ze względu na pełne podporządkowanie GL-AL władzom sowieckim były one faktycznie częścią sił zbrojnych ZSRS, działających na zapleczu frontu niemieckiego, podobnie jak inne sowieckie grupy dywersyjne. Przez cały okres istnienia były narzędziem rozpracowania wywiadowczego, a z czasem politycznego i militarnego zwalczania dążeń do odbudowy niepodległego państwa polskiego.

Większość członków GL-AL po wojnie włączyła się w budowę struktur systemu stalinowskiego w Polsce – partii, Urzędów Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej. Wiele z nich w nowej roli stało się bezpośrednimi sprawcami zbrodni i represji wymierzonych w społeczeństwo oraz organizacje niepodległościowe.

Jan Krasicki

urodził się 2 września 1919 r. w Sowlinach pod Limanową, w rodzinie inteligenckiej. Jego ojciec przed wojną pełnił funkcję inspektora oświatowego. W 1937 r. ukończył gimnazjum w Święcanach. Rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim – tam

wstąpił do Organizacji Młodzieży Socjalistycznej „Życie”, która pozostawała pod wpływami zdelegalizowanych ugrupowań – Komunistycznej Partii Polski i Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej. Nawiązał wówczas bezpośrednie kontakty z działaczami KPP.

Po wrześniu 1939 r. przedostał się na tereny okupacji sowieckiej – do Lwowa. W roku akademickim 1940–1941 został przyjęty na studia prawnicze na Lwowskim Uniwersytecie Państwowym im. Iwana Franki. W okresie wymierzonych w polską ludność sowieckich represji, masowych deportacji i terroru aktywnie włączył się w działalność na rzecz propagowania stalinizmu wśród polskiej i ukraińskiej młodzieży. Został przewodniczącym Związku Zawodowego Studentów i Pracowników Naukowych wydziału prawniczego. W 1940 r. rozpoczął starania o przyjęcie do stalinowskiego Komunistycznego Związku Młodzieży (Komsomół). Jego zabiegi zostały uwieńczone powodzeniem, co było dowodem zaufania sowieckich władz do Krasickiego jako wyróżniającego się agitatora politycznego. W początkach 1941 r. został II Sekretarzem Miejskiego Komitetu Komsomołu we Lwowie. Wiosną 1941 r. był członkiem delegacji studentów na spotkanie z I Sekretarzem Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Ukrainy Nikitą Chruszczowem. Organizował koła komsomolskie w zakładach pracy, urządzał odprawy dla agitatorów i wykładowców politycznych, którzy mieli organizować obowiązkowe spotkania polityczne, tzw. „masówki” dla robotników. Stał się wówczas bohaterem sowieckich reportaży propagandowych w lwowskiej prasie i radiu.

Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej w czerwcu 1941 r. był pod szczególną ochroną służb sowieckich – wraz z władzami lwowskiego Komsomołu ewakuowano go na wschód. W Moskwie został wytypowany do grupy Polaków, którzy mieli zostać przerzuceni do Polski w celu realizacji zadań dywersyjnych oraz wytycznych stalinowskiej polityki i taktyki propagandowej na ziemiach polskich. Po szkoleniach przez służby specjalne, zakamuflowanych jako Szkoła Kominternowska (Puszkino i Kuszarenkowo nad Ufą) włączono go do tzw. drugiej grupy inicjatywnej, która, po przerzuceniu do kraju 20 maja 1942 r., zasilila kierownicze kadry komunistycznej konspiracji w ramach PPR i tworzonej wraz z nią Gwardii Ludowej.

Od czerwca 1942 r. do marca 1943 r. był kierownikiem łączności radiowej KC PPR z Moskwą oraz członkiem bojówki specjalnej, podległej władzom partii. Brał udział w różnego rodzaju akcjach zbrojnych GL, w tym w akcji na Komunalną Kasę Oszczędności w Warszawie

30 listopada 1942 r., w której zdobyto olbrzymie fundusze na działalność konspiracyjną i propagandową. Zajmował się również szkoleniem politycznym i wojskowym młodych członków GL.

Jako człowiek szczególnego zaufania w grudniu 1942 r. wraz z Mieczysławem Hejmanem dokonał zabójstwa dowódcy Gwardii Ludowej – Bolesława Mołojca. Było ono elementem wewnętrznych rozgrywek i walki o władzę w łonie partii komunistycznej.

Kiedy PPR ogłosił w lipcu 1943 r. powstanie Związku Walki Młodych – Krasicki formalnie był zaliczany do grupki osób występujących jako władze ZWM. W rzeczywistości w latach okupacji niemieckiej ZWM był przede wszystkim formułą propagandową – w gruncie rzeczy nieformalną i nieliczną grupką młodych członków bojówek i oddziałów PPR, redagującą od lutego 1943 r. propagandowe pismo konspiracyjne „Walka Młodych”, skupiającą ludzi jedynie z Warszawy i okolic. Realne struktury ZWM, jako partyjnej „młodzieżówki” PPR, zaczęto tworzyć dopiero po zajęciu centralnej Polski przez Armię Czerwoną.

Propagandowo głoszone, że pierwszą przewodniczącą ZWM była Hanna Szapiro (Hanka Sawicka), która z ramienia PPR odpowiadała za redakcję „Walki Młodych”. Krasicki został jej następcą (po jej śmierci w marcu 1943 r.) jako redaktor naczelny pisma – formalnie był także „przewodniczącym ZWM”.

Latem 1943 r. na polecenie zwierzchników ściągnął do Warszawy Bolesława Bieruta, wówczas zakonspirowanego członka sowieckiej siatki dywersji w Mińsku na Białorusi. Wkrótce po powrocie został w Warszawie 2 września 1943 r. aresztowany i zginął podczas próby ucieczki.

W okresie PRL-u nie eksponowano nadmiernie jego działalności na rzecz ZSRS i aktywności w propagowaniu kultu Stalina, całkowicie przemilczając, że był sowieckim agitorem w czasach krwawych represji i deportacji ludności polskiej z ziem wschodnich w latach 1939–1941. Z reguły przemilczano także jego udział w zabójstwie Mołojca, co uznawano za temat niewygodny. Zgodnie z zasadami ówczesnej propagandy kreowano go natomiast na patrona młodzieży – rzekomo bohatera walk o niepodległość Polski i wzór patriotyzmu. Jego imię nadawano licznym ulicom, szkołom i organizacjom. Został m.in. patronem powstałego w 1957 r. Związku Młodzieży Socjalistycznej, a także Wyższej Szkoły Lotniczej w Dęblinie.

Hanna Sawicka

właściwie Hanna Krystyna Szapiro urodziła się 21 grudnia 1917 r. w Krakowie. Jej ojciec, inż. elektryk Bernard Szapiro, był członkiem partii PPS-„Lewica”. Po ukończeniu gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Warszawie i zdaniu matury w 1935 r., Szapiro rozpoczęła studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim. Od 1937 r. pobierała też naukę w prywatnej szkole wyższej Wolnej Wszechnicy Polskiej, na wydziale noszącym nazwę Studium Pracy Społeczno-Oświatowej. W 1935 r. została aktywistką Organizacji Młodzieży Socjalistycznej „Życie”, pozostającej wówczas pod silnymi wpływami zdelegalizowanych Komunistycznego Związku Młodzieży Polski i Komunistycznej Partii Polski.

We wrześniu 1939 r. uczestniczyła w Robotniczym Komitecie Pomocy Społecznej. W okresie współpracy niemiecko-sowieckiej w latach 1939–1941 związana była z luźnymi grupkami komunistycznymi w Generalnym Gubernatorstwie, gromadzącymi się wokół konspiracyjnie wydawanych pisemek. Środowiska te nie tworzyły partii, stosując się do decyzji Stalina zakazujących odbudowy rozwiązanej w 1938 r. partii komunistycznej w Polsce.

Zgodnie z wytycznymi Komitetu Wykonawczego Międzynarodówki Komunistycznej (Kominternu) działające na terenie GG środowiska komunistyczne uznawały rozpoczętą w 1939 r. wojnę za „obustronnie imperialistyczną”. Afirmowały włączenie do ZSRS polskich ziem wschodnich z Wilnem, Lwowem i Białymstokiem oraz likwidację państwa polskiego, uznając to za pierwszy krok na drodze ku światowej rewolucji. Członkowie owych grup uznali sfałszowane wybory do tzw. Zgromadzeń Ludowych Zachodniej Białorusi i Zachodniej Ukrainy z października 1939 r. i uchwalone przez te ciała akty przystąpienia do republik sowieckich za ostateczne potwierdzenie przynależności obszarów sięgających po Przemyśl, Brześć, Ostrołękę i Łomżę do sowieckiej Ukrainy i Białorusi. Otwarcie zwalczali Rząd RP gen. Władysława Sikorskiego i urząd Prezydenta RP na Obczyźnie oraz konspiracyjne niepodległościowe partie polityczne w podziemiu.

W ramach konspiracji komunistycznej przez wrześniem 1939 r. Hanna Szapiro była najpierw związana z organizacją młodzieżową „Spartakus” (założoną przed wojną organizacją radykalnych socjalistów, od 1938 r. przejmowaną przez komunistów). Latem 1940 r., po rozwiązaniu „Spartakusa” przeszła do innego środowiska komunistycznej konspiracji – tzw. grupy akademickiej. Po ataku Niemców na Związek Sowiecki to i wszystkie inne środowiska komunistyczne, chcąc aktywnie wspomóc ZSRS, wezwały do natychmiastowej walki przeciw

8/14

Niemcom. Szapiro współtworzyła wówczas redakcję komunistycznego „Biuletynu Radiowego”, od 24 czerwca 1941 r. drukującego komunikaty stalinowskiej propagandy, pochodzące z nasłuchu radia moskiewskiego. Od tego czasu środowisko to zaczęto nazywać „biuletynowcami”. Szapiro kierowała kolportażem „Biuletynu”.

„Biuletynowcy” podjęli wkrótce współpracę i rozmowy z innymi rozdrobnionymi środowiskami komunistycznej konspiracji, przede wszystkim z Rewolucyjnymi Radami Robotniczo-Chłopskimi (znanymi też jako organizacja „Sierp i Młot”) i Stowarzyszeniem Przyjaciół ZSRS oraz grupą wydającą pismo „Sztandar Wolności”. Finalnie udało im się stworzyć nową strukturę organizacyjną pod nazwą Związek Walki Wyzwoleńczej, w którego szeregach znalazła się również Szapiro. W ZWW pełniła funkcje kierownika kolportażu pisma „Zwycięzimy”, na którego łamach publikowano teksty przede wszystkim gloryfikujące Stalina i walkę Armii Czerwonej o wolność „wszystkich narodów podbitych przez Hitlera” oraz nawołujące – zgodnie z ówczesnymi hasłami sowieckimi – do podjęcia natychmiastowej powszechnej walki zbrojnej.

Podobnie jak inni członkowie ZWW, w styczniu 1942 r. formalnie znalazła się w Polskiej Partii Robotniczej (ps. „Hanka”, fałszywe personalia Ewelina Sawicka), tworzonej w myśl instrukcji Stalina przez przyslaną z Moskwy drogą lotniczą specjalną grupę Marcelego Nowotki. Od jesieni 1942 r. była członkiem i kierownikiem „techniki” Komitetu Warszawskiego PPR.

W lutym 1943 r. została redaktorem nowego konspiracyjnego pisma komunistycznego „Walka Młodych”, co później interpretowano jako tożsame z funkcją przewodniczącej nie istniejącego w rzeczywistości Związku Walki Młodych (ZWM). Powstanie tej organizacji PPR ogłosiła w lipcu 1943 r. W latach okupacji niemieckiej ZWM był przede wszystkim formułą propagandową – w gruncie rzeczy nieformalną i nieliczną grupką warszawiaków skupionych w redakcji „Walki Młodych”. Za członków ZWM awansem uznawano część młodszych wiekiem bojowników GL-AL. Dopiero po zajęciu Polski przez ACz rozpoczęto tworzenie rzeczywistych struktur ZWM, wówczas też ex-post wielu działaczy komunistycznych uznawało się także za członków ZWM już od 1943 r.

18 marca 1943 r. Szapiro została śmiertelnie ranna w czasie strzelaniny, która wywiązała się gdy oczekiwała na ściganego przez żandarmerię niemiecką członka PPR Jana Strzeszewskiego „Wiktora”. Zmarła dzień później.

Po wojnie ZWM stał się organizacją masową, aktywnie włączając się w budowę systemu stalinowskiego jako polski odpowiednik sowieckiego Komsomołu.

W PRL Hanna Szapiro (Ewelina Sawicka) została wykreowana na „pierwszą przewodniczącą ZWM” i bohaterkę walk o niepodległość. Opisując jej działalność w konspiracji pomijano propagowaną przez nią ideologię stalinowską m.in. dążenie do utworzenia polskiej republiki sowieckiej w ramach ZSRS, a nie do odzyskania niepodległości. Uczyniono z niej jedną z propagandowych ikon komunistycznego ruchu młodzieżowego.

Wanda Wasilewska

urodziła się 21 stycznia 1905 r. w Krakowie w rodzinie inteligenckiej. W 1923 r., po ukończeniu jednego z krakowskich gimnazjów, podjęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. W tym samym czasie wstąpiła do Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej. W 1927 r. uzyskała stopień naukowy doktora. Przez kilka kolejnych lat pracowała w szeregu krakowskich szkół średnich, z powodu zaangażowania politycznego straciła jednak posadę nauczycielki, co zmusiło ją do przeprowadzki do Warszawy w 1933 r. W stolicy poświęciła się głównie działalności politycznej i literackiej. Podjęła pracę w Zarządzie Głównym Związku Nauczycielstwa Polskiego, w redakcji czasopism kierowanych do dzieci i młodzieży: „Płomyk” i „Płomyczek”. W 1934 r. została wybrana członkiem Rady Naczelnej PPS. Najpóźniej od 1933 r. (strajk murarzy w Krakowie) skłaniająca się zdecydowanie ku zwolennikom jednolitego frontu z komunistami w ramach PPS. Przełom nastąpił w 1936 r., kiedy to na łamach „Płomyka” opublikowała artykuł poświęcony Związkowi Sowieckiemu (odebrany powszechnie jako pochwała komunizmu, tym bardziej haniebna, że skierowana do dzieci) i wstąpiła do Międzynarodowej Organizacji Pomocy Rewolucjonistom, gdzie została członkiem Komitetu Centralnego (sama korzystała w tym czasie z pomocy finansowej zaoferowanej przez ambasadę sowiecką); w tym też roku zorganizowała we Lwowie lewicowy Kongres Pracowników Kultury – wydarzenia te zbiegły się w czasie ze śmiercią jej ojca Leona Wasilewskiego, wybitnego działacza PPS, który dotychczas częściowo hamował radykalizm córki. Wasilewska współpracowała z redakcjami komunistycznych i komunizujących tytułów prasowych: „Oblicza Dnia”, „Dziennik Popularny”, „Naprzód”, „Robotnik”, działała również w Lidze Obrony Praw Człowieka. W styczniu 1937 r. na zjeździe w Radomiu nie została wybrana do Rady Naczelnej PPS, o czym

10/14

zadecydowała z pewnością jej sympatia do komunizmu i ZSRS. W łonie partii została wówczas całkowicie marginalizowana. W tym też roku straciła pracę w ZG ZNP, co było pokłosiem jej kontrowersyjnego artykułu, i stanęła na czele strajku nauczycielskiego we Lwowie.

Po wybuchu wojny opuściła Warszawę udając się na Wschód. Wkroczenie wojsk sowieckich 17 września zastało ją w Kowlu – stamtąd udała się wkrótce do okupowanego już Lwowa, gdzie sowieckie władze wezwały ją licząc na podjęcie przez nią współpracy. Wasilewska spełniła te oczekiwania – nie bez znaczenia był fakt nawiązanej wkrótce osobistej znajomości Wasilewskiej ze Stalinem, który bardzo cenił jej twórczość. Z wielkim zaangażowaniem i pełnym przekonaniem podjęła działalność propagandową, agitując m.in. na rzecz przyłączenia „Zachodniej Ukrainy” do ZSRS. Związek Sowiecki i Armię Czerwoną wychwalała z bezkrytyczną fascynacją na łamach m.in. „Czerwonego Sztandaru” (organu prasowego Wydziału Politycznego Frontu Ukraińskiego ACz), równocześnie bezpodstawnie szkalując Polskę – od polskości całkowicie się w tym czasie odżegnywała. Wiosną 1940 r. (po wstąpieniu do Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików)) wystartowała z sukcesem w wyborach do Rady Najwyższej ZSRS – jej deklaracja wyborcza zaczynała się od wielce wymownych słów „Ja, bywająca Polka...”. Już po 22 czerwca 1941 r. opublikowała „Pieśń o ojczyźnie” – poświęconą oczywiście ZSRS. Na ochotnika zgłosiła się do ACz. Początkowo pełniła funkcję korespondenta gazetki adresowanej do partyzantów „Za Radiansku Ukrainu”. Będąc protegowaną Stalina błyskawicznie awansowała zostając wkrótce zastępcą naczelnika Biura Propagandy Prasowej przy Zarządzie Politycznym Frontu Południowo-Zachodniego, a w lipcu 1942 r. agitorem w Zarządzie Agitacji i Propagandy w Głównym Zarządzie Politycznym ACz, w stopniu pułkownika – należała w tym czasie do czołowych autorów ulotek i artykułów propagandowych we frontowej i centralnej prasie sowieckiej. Po podpisaniu układu Sikorski-Majski podjęła także działalność propagandową (dyktowaną interesami sowieckimi) adresowana po przebywających w ZSRS Polaków. W marcu 1943 r., po zerwaniu stosunków dyplomatycznych między Polską, a ZSRS (w efekcie ujawnienia Zbrodni Katyńskiej) Stalin powierzył jej zadanie przewodniczenia Zarządowi Głównemu Związku Patriotów Polskich i rolę agitatorki na rzecz tworzonych pod patronatem sowieckim polskich jednostek wojskowych. Wkrótce, w 1944 r., stała się jedną z twarzy Centralnego Biura Komunistów Polskich w ZSRS (członek), Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego

(wiceprzewodnicząca) i Krajowej Rady Narodowej (posłanka) – dwóch ostatnich funkcji jednak nigdy nie sprawowała, ponieważ nie zdecydowała się wówczas na przyjazd do Lublina (pozostała w Moskwie).

W powojennej Polsce w środowiskach patriotycznych i na emigracji Wasilewska uosabiała zdradę i zaprzaństwo. Do kraju przyjeżdżała sporadycznie – na stałe mieszkała w Kijowie. Jej twórczość znana i promowana była głównie w ZSRS. Choć nieodmiennie pisała tylko po polsku (być może dlatego, że nie czuła się dostatecznie pewnie w literackim rosyjskim) postrzegana była jako całkowicie zsowietyzowana mentalnie. Uwielbiała przepych i wystawne, dostatnie życie co bardzo kontrastowała z sowiecką rzeczywistością.

Zmarła 29 lipca 1964 r. w Kijowie.

Władysław Wysocki

urodził się 24 kwietnia 1908 r. w Bielsku Podlaskim w zubożałej rodzinie szlacheckiej. Po ukończeniu szkoły powszechnej został przyjęty do trzeciej klasy Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Bielsku Podlaskim. W czerwcu 1928 r. zdał maturę i otrzymał świadectwo dojrzałości. Jesienią tego roku został przyjęty do Oficerskiej Szkoły Piechoty w Komorowie, którą ukończył 15 sierpnia 1931 r. w stopniu podporucznika. Zawodową służbę wojskową odbywał początkowo na stanowisku dowódcy plutonu strzeleckiego w 42. Pułku Piechoty im. Jana Henryka Dąbrowskiego stacjonującym w Białymstoku. 1 stycznia 1934 r. został awansowany do stopnia porucznika. W czerwcu 1936 r. został przeniesiony do 77. Pułku Piechoty stacjonującego w Lidzie, na stanowisko dowódcy I. plutonu w kompanii szkolnej podchorążych rezerwy.

Po ataku III Rzeszy na Polskę walczył w szeregach macierzystego pułku jako dowódca kompanii ciężkich karabinów maszynowych (na tym stanowisku od 1938 r.). Walczył m.in. pod Piotrkowem Trybunalskim. Po 7 września, kiedy to oddziały 19. Dywizji Piechoty (w której skład wchodził m.in. 77. Pułk Piechoty) uległy rozproszeniu, kompania por. Wysockiego przeprawiła się na wschodni brzeg Wisły i kontynuowała walkę w ramach zgrupowania ppłk. Jana Kruka-Śmigła. Zgrupowanie zostało rozbite przez Niemców w dniach 18–20 września. Ocalałe pododdziały rozwiązały się – wówczas por. Wysocki wyruszył w drogę do rodziny (żony i córki) przebywającej w Lidzie. Po dotarciu na miejsce (miasto znajdowało się już pod okupacją sowiecką) został aresztowany przez NKWD i osadzony w jednym z obozów dla internowanych. Został zwolniony w bliżej nieznanym czasie po

12/14

podpisaniu układu Sikorski-Majski (30 lipca 1941 r.) i pracował w charakterze brygadzysty w kołchozie. Do formowanej pod egidą ZSRS 1. Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki zgłosił się w maju 1943 r. Powierzono mu wkrótce dowództwo 3. kompanii moździerzy w 1. Pułku Piechoty. Gdy zapadła decyzja o wyruszeniu 1. Dywizji Piechoty na front, por. Wysockiemu zaproponowano pozostanie w obozie w Sielcach, gdzie miał szkolić żołnierzy formowanego I. Korpusu Polskich Sił Zbrojnych w ZSRS. Por. Wysocki prosił jednak o umożliwienie mu wzięcia udziału w nadchodzącej walce – dowództwo przychyliło się do tej prośby. Już po wymarszu 1. Dywizji Piechoty został awansowany do stopnia kapitana i mianowany zastępcą dowódcy III. batalionu 1. Pułku Piechoty do spraw liniowych.

Por. Wysocki poległ pierwszego dnia bitwy pod Lenino (12 października 1943 r.) w boju o wieś Trygubowo. W walce wyróżnił się „wyjątkowym męstwem i poświęceniem oraz umiejętnym dowodzeniem”, za co został odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. Sowietci nadali mu tytuł Bohatera Związku Sowieckiego wraz ze Złotą Gwiazdą Bohatera Związku Sowieckiego i Orderem Lenina.

30 lipca

30 lipca 1944 r. Armia Czerwona zajęła Bielsk Podlaski. W okresie PRL datę tę celebrowano jako dzień wyzwolenia miasta spod okupacji niemieckiej. Analogiczne daty „wyzwolenia” celebrowano w większości miast Polski, m.in. nadając ich patronat ulicom. W ten sposób każde miasto miało swój własny, lokalny „Dzień Zwycięstwa”/„Święto Wyzwolenia”, co wpisywało się w stalinowską narrację historyczną, opartą o propagandowe zafałszowania, w myśl których Armia Czerwona niosła wszystkim narodom europejskim wolność i niepodległość. Podtrzymywanie takich interpretacji z okresu totalitarnego zniewolenia jest nie do pogodzenia z szacunkiem dla ofiar komunizmu i dla tradycji polskich walk o wolność i niepodległość w XX w. Data zwycięstwa, także w wymiarze lokalnym, jednego okupanta nad drugim – „czerwonego” totalitaryzmu nad „brunatnym”, nie jest okolicznością, którą należałoby wspominać w kontekście pozytywnym. Należy pamiętać, że kontekstem tym nie jest jedynie radość mieszkańców z faktu przeżycia walk i końca jednego epizodu okupacyjnego, ale także sowiecka agresja na Polskę i w konsekwencji okupacja z lat 1939–1941, Zbrodnia Katyńska, wielkie deportacje, w perspektywie zaś lat 1944–1945, morderstwa, gwałty i rabunki dokonywane przez żołnierzy Armii Czerwonej na ludności polskiej, zwalczanie polskiego podziemia

niepodległościowego (tak cywilnego – politycznego, jak i zbrojnego), wielkie obławy, w tym Obława Augustowska, ostatnia deportacja, która nastąpiła jeszcze w 1944 r. i wreszcie instalacja w Polsce systemu totalitarnego – stalinowskiego komunizmu, pod osłoną „sowieckich czołgów”.

Sporz. Paweł Niziołek
tel. (85) 664-57-55

Załącznik Nr 2

Załącznik Nr 3

Załącznik Nr 4

Załącznik Nr 5

Strzelnicza

Strzelnicza

MYSŁIWSKA

Obrozowa

Bema

Bema

Pronina

Bema

Bohaterów Wrzesnia

Obrozowa

MYSŁIWSKA

30 Lipca

Pronina

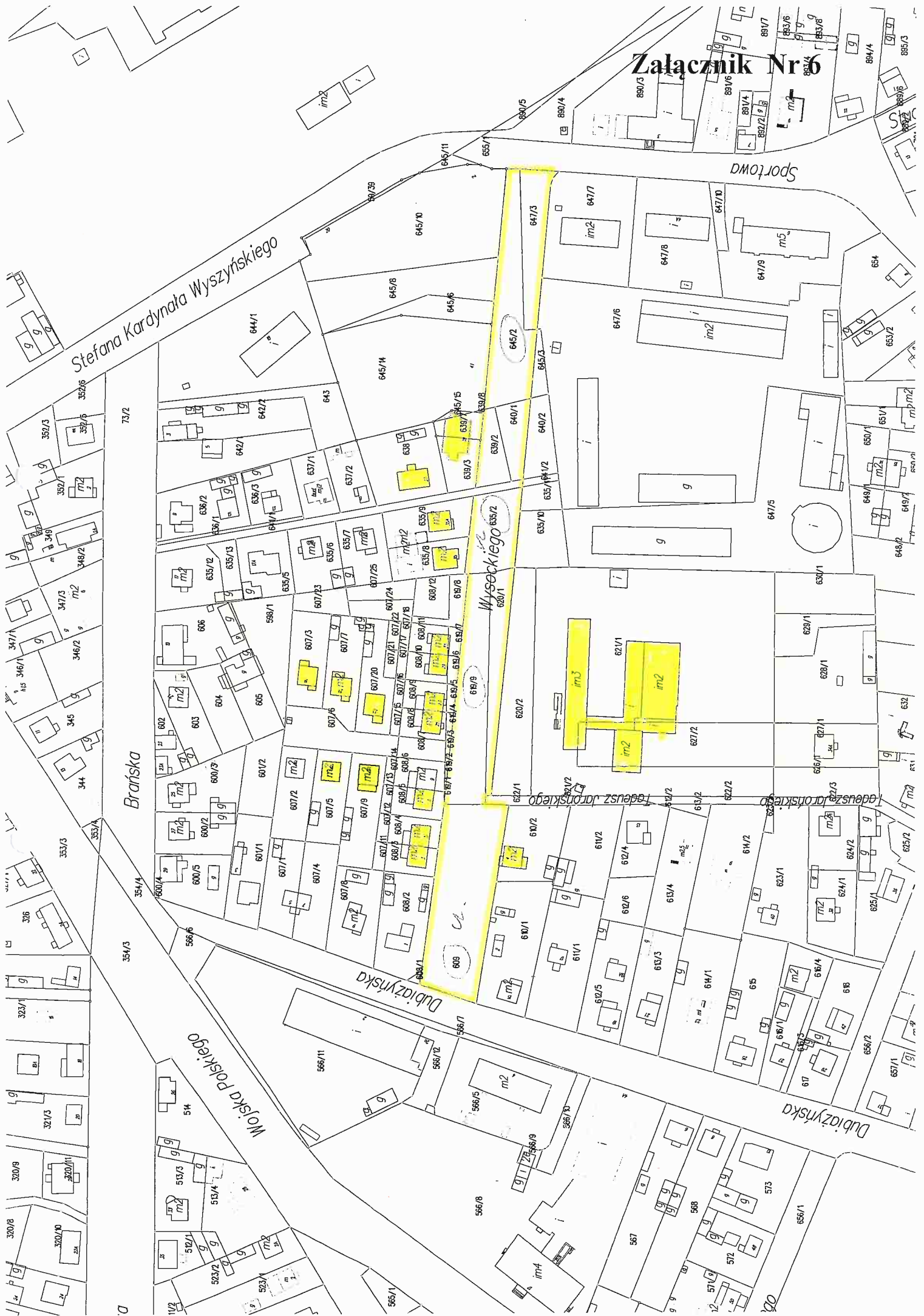
Bohaterów Wrzesnia

Dubiażyńska

Dubiażyń

Załącznik Nr 6

Informacja o liczbie zamieszkałych osób.

Lp	Nazwa ulicy	Liczba przyległych nieruchomości posiadających adresy z meldunkiem	Liczba zameldowanych osób	Liczba zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą
1.	Władysława Gomułki	15	55	5
2.	Gwardii Ludowej	8	35	2
3.	Jana Krasickiego	12	43	-
4.	Hanki Sawickiej	15	44	4
5.	Wandy Wasilewskiej	12	37	8
6.	30 Lipca	37	133	3
7.	Władysława Wysockiego	17	56	6

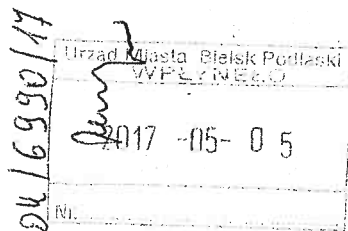
Stan na dzień 30.03.2017

Sporz. I. Syczewska

Propozycje nazw ulic zgłoszone przez mieszkańców

<i>Obecna nazwa ulicy</i>	<i>Proponowana nazwa</i>	<i>Osoba zgłaszająca</i>	<i>Uzasadnienie proponowanej nazwy</i>
Gwardii Ludowej	Pokątna lub Zaciszna	Monika Mańko-Filimoniuk	Ulica usytuowana w zacisznym miejscu, panuje tu cisza i spokój.
	Pokątna lub Zaciszna	Anatoli Dmitruk	Ulica znajduje się prawie na końcu miasta. Nazwa oddawałaby atmosferę panującą wśród mieszkańców.
	Pokątna lub Zaciszna	Andrzej Iwaniuk	Pokątna -ulica znajduje się na uboczu, w kącie między ulicami. Zaciszna - bo jest cicho i spokojnie.
Hanki Sawickiej	Błękitna	Henryk Galicki	Nazwa łatwa do zapamiętania, ładnie brzmi.
Jana Krasickiego	-	-	
Wandy Wasilewskiej	-	-	
Władysława Gomułki	Eugeniusza Berezowca	Jarosław Syczewski	Ulica została wybudowana za czasów, gdy burmistrzem był Eugeniusz Berezowiec. Nawiązuje do położonej w sąsiedztwie nazwy ulicy Alfonsa Erdmana upamiętniającej wcześniejszego burmistrza.
	Melchiora Wańkowicza	Agnieszka Stus i Krzysztof Siebiesiewicz	Pisarz, reportażysta, kronikarz „swoich czasów”, autor barwnych i ciekawych książek: „ <i>Na tropach Smętka</i> ”, „ <i>Monte Cassino</i> ”, „ <i>Biblii</i> ”. Człowiek o silnym charakterze. Swymi opowieściami wzbudzający szacunek, ciekawość, zaufanie. Nazwa nawiązuje do występujących w okolicy nazw upamiętniających pisarzy i poetów.
	Melchiora Wańkowicza	Waldemar i Beata Siebieszuk	
30 Lipca	30 Lipca	Mirosław Zaręba	Upamiętnienie Międzynarodowego Dnia Przyjaźni ustanowionego przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 2011 r
	Rybacka	Mirosława Demianiuk	Nazwa nawiązuje do położonej w sąsiedztwie ulicy Myśliwskiej.
	Podleśna	Barbara Oksiuta	Nazwa wkomponowałaby się w przyeśny charakter tej części dzielnicy. Ulica łączy się z ul. Dubiażyńską prowadzącą do Lasu Pilickiego i dochodzi do ul. Koszarowej prowadzącej do Nadleśnictwa. Obok znajdują się ulice Myśliwska, Strzelnicza, Obozowa nawiązujące nazwami do lasu.
	30 Lipca	Tamara Sadowska	Nazwa powinna pozostać. Upamiętnia dzień wyzwolenia Bielska Podlaskiego.

Fundacja Ochrony Dziedzictwa Ziemi Bielskiej

Pan Jarosław Borowski
Burmistrz Miasta
Bielsk Podlaski

Fundacja Ochrony Dziedzictwa Ziemi Bielskiej w związku z obowiązkiem zmiany w Bielsku Podlaskim nazw ulic (określonych przez Instytut Pamięci Narodowej) - zgłasza propozycję nazwania ulicy obecnie noszącej nazwę: Władysława Gomułki, na ulicę, której patronem byłby Antoni Wojtkowski, przedwojenny burmistrz naszego miasta.

Antoni Wojtkowski był burmistrzem Bielska Podlaskiego od co najmniej 1922 r. do 1923 r. Działalność Jego przypadła na bardzo trudny okres dla naszego miasta, po I wojnie światowej. W pobliżu ulicy, której patrona proponujemy, znajdują się ulice noszące imiona dwóch jego następców: burmistrza Władysława Żarniewicza oraz burmistrza Alfonsa Erdmana.

Postać pierwszego burmistrza naszego miasta w odrodzonej po zaborach Polsce, niestety jest zapomniana, dlatego poniżej przedstawiamy jego życiorys:

Antoni Wojtkowski burmistrzem miasta Bielsk Podlaski był co najmniej od 1922 do 1923 roku. Urodził się 13 czerwca 1859 roku, w Bujence k. Ciechanowca, jako syn Franciszka Wojtkowskiego i Katarzyny z Gontarczuków. Początkowe nauki pobierał w Ciechanowcu, potem uczył się w gimnazjum. Do około 1884 roku studiował na uniwersytecie prawo.

A. Wojtkowski po 1904 roku przeprowadził się z Ciechanowca do Bielska. Jesienią 1906 roku brał udział jako członek komitetu inicjatywnego, w utworzeniu w Bielsku biblioteki publicznej z czytelnią. W tym samym czasie A. Wojtkowski angażował się także w tworzenie bielskiego Stowarzyszenia Spożywców. W pierwszym okresie był kasjerem tego Stowarzyszenia. W latach 1908-1910, jako członek, wchodził w skład urzędu do spraw podatku mieszkaniowego w Bielsku, zaś w latach 1910-1915 był prywatnym adwokatem w sprawach cywilnych i karnych.

Nie wiadomo dokładnie od kiedy Antoni Wojtkowski został burmistrzem Bielska. W znanych dokumentach wymienia się go jako pełniącego tę funkcję na początku stycznia 1923, czyli niewątpliwie burmistrzem był już w 1922 roku, a może i wcześniej. Zarządzanie miastem w okresie ciągłego formowania się państwa po rozbiorach, a także po wojnie światowej i polsko-bolszewickiej 1920 roku, było nie lada wyzwaniem. Po nim, funkcję tę od 1 grudnia 1923 roku pełnił Władysław Żarniewicz.

Antoni Wojtkowski powrócił do swego zawodu i pracował jako obrońca sądowy, prowadząc biuro przy ulicy Mickiewicza 19. Nie założył rodziny i nie pozostawił po sobie potomstwa. Dożył sędziwego wieku 97 lat. Zmarł 22 lipca 1956 roku w Bielsku Podlaskim. Spoczął na miejscowym cmentarzu parafialnym.

Bielsk Podlaski 5 maja 2017r.

Borowska Barbara